

# ପରିକଳ୍ପନା

9

## କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା ଓ ରୂପରେଖା



# କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବୋର୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀମାନଙ୍କର ଭୂମିକା

## ପ୍ରଶାସନିକ



- ସହସ୍ଯତା ପ୍ରସର ଏବଂ କରିବାର
- ଜାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତ୍ତମାଙ୍କ ନିର୍ବିଚଳ ଏବଂ ବହିଷ୍ମାର
- ବାନ୍ଧି ଏବଂ ଯୋଗକାରୀମୁହଁ ପ୍ରସ୍ତୁତକରିବା
- ଜାର୍ଯ୍ୟକରିଣୀ ବନ୍ଦିତି ଏବଂ ସକ୍ରମିତି ଗଠନ
- କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କାମର ସମାପ୍ତି
- ନିର୍ମିତ ଅଗ୍ରଗଢ଼ିକୁ ସମାପ୍ତା କରିବା
- ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ, ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ମହାପରିଷରେ ସବସ୍ୟତା ନିର୍ମାଣ କରିବା

## ଆର୍ଥିକ



- ପାଞ୍ଚ ଯୋଗାତ କା ସଂଗ୍ରହ କରିବା
- ପାଞ୍ଚର ବ୍ୟବହାର
- ପାଞ୍ଚ ଓ ସଖରୀସମ୍ମହକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା
- ବ୍ୟାକ୍ ଆକାଶର ପରିଚାଳନା କରିବା
- ହେବାବ ଓ ଜନ୍ମପତ୍ର ପରିଚାଳନା କରିବା
- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଦାନସ୍ତବାନ ପର ବକବା ଅର୍ଥ ଯଥାର୍ଥତାବେ ବନ୍ଧନ କରିବା
- ନିଅନ୍ତର ପରିଚାଳନା

## ବୈଧାନିକ



- ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ଵ ପରିଚାଳନା କରିବା
- ହିନ୍ଦାତ ଓ ନଥିପତ୍ର ଅଛିବ୍ କରିବା
- ବାର୍ଷିକ ଆସନ୍ତ ଗର୍ଭାଦି ଚାକଳ କରିବା
- ଉପବିଧୁ, ତାଙ୍କ ସଂଜୀବନ କରିବା
- ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଓ ଟେଲିକମ୍ମନ୍ସ ପରିଚାଳନା କରିବା



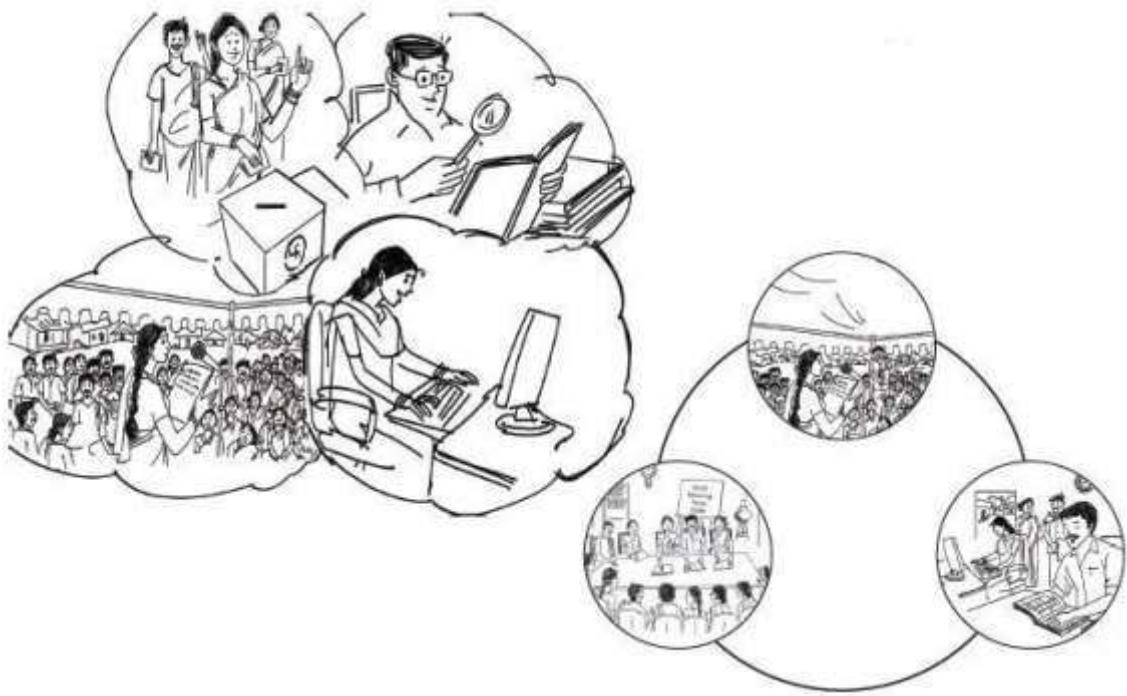
9

ମାସ

# ପରିକଳ୍ପନା

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର  
ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା ଓ ରୂପରେଖା

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ  
ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମ୍ଣ୍ଣଳୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା



# ପରିକଳ୍ପନା

## କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା ଓ ରୂପରେଖ

ପ୍ରଥମ ସଂକଷିତ - ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୧

ମୂଲ୍ୟ - ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପୁନଃ ପ୍ରକାଶନର ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷିତ । ଏହି ପୁସ୍ତିକା ଏପିମାସର ଅନୁମତିରେ ଏପିମାସ ଓ ଡି.ଜି.ଆର.ଡି.ର ଲୋଗ ଥାଇ ପୁନଃ ପ୍ରକାଶନ ହୋଇପାରିବ ।

ଏହି ବହି ପାଇଁ, ଆପଣ ଏପିମାସ ଅଫିସକୁ ଫୋନ୍, କିମ୍ବା ଇ-ମେଲ୍ ପଠାଇ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବେ ।

### ଅନୁବାଦ



### ସି ଡ୍ରାଇ ଏସ ଟି

ଇ-୧, ଇନଷ୍ଟିଚ୍ଯୁନାଇଲ୍ ଏରିଆ, ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ମାର୍ଗ  
ପୋଷ୍ଟ - ଆର.ଆର.ଏଲ୍., ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧୦୧୩ ଓଡ଼ିଶା  
ଫୋନ୍ - ୦୬୭୪ ୨୩୦୦୯୮୩, ୨୩୦୧୭୭୪  
ଇ ମେଲ୍ - cysd@cysd.org / info@cysd.org  
ଓବସାଇଟ୍ - www.cysd.org

### ପ୍ରକାଶକ:



### ମହିଳା ଅଭିବଳି ସୋସାଇଟି (ଏପିମାସ)

ପ୍ଲଟ ନଂ - ୧୧ ଏବଂ ୧୨, ହୁଡା କଲୋନି, ଚନ୍ଦ୍ରମା ନଗର, ମନିକୋଣ୍ଟା,  
ହାଇଦ୍ରାବାଦ - ୫୦୦୦୮୯, ତେଲିଙ୍ଗାନା, ଭାରତ  
ଅଫିସ ଫୋନ୍ - ୦୮୪୧୩-୪୦୩୧୧୮୮-୦୮୪୧୩-୪୦୩୧୨୦  
ଇ ମେଲ୍ ଆଇଟି - info@apmas.org  
ଓବସାଇଟ୍ - www.apmas.org

# କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ପାଇଁ ଆମ୍-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା କାହିଁକି ?

ଯଦିଓ ଭାରତୀୟ ଚାଷୀ ବା କୃଷକମାନେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଆହାନର ସମ୍ମାନାନ ହେଉଛନ୍ତି, ତଥାପି ବିଗତ ଦଶବିଂଦିରେ “କୃଷି” ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଲାଭ କରିଛି । ପଳିସି ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଦ୍ର ଯଥା; ଚାଷୀ/ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ (FPO) କୃଷକମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସର୍ବଧ୍ୱନିକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରୂପେ ଗଡ଼ି ଉଠିଛି । ଆସନ୍ତା ୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତବର୍ଷରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଆୟ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିବାପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କର ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ବିଚାର ଅଦ୍ୟାତର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକ ରଣନୀତି । ଭାରତବର୍ଷରେ ୫୦୦୦ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଗଠନ କରାଯାଇ ସ୍ଵଦୃଢ଼ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଆହୁରି ଅନେକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଗଠନ କରାଯାଉଥିଲା । ତେଲୁଗୁ ଭାଷା ବାସୀ ରାଜ୍ୟ ଯଥା; ଆଶ୍ରମପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ତେଲେଙ୍ଗାନାରେ ୭୦୦ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଅଛି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଗଡ଼ିବା ଆମୋଳନ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନ୍ମହୋଇ ବଢ଼ୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଛି ଯାହା ସହିତ ସେଗୁଡ଼ିକର ବୋର୍ଡରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସେମାନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠାପୋଷକ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଚିନ୍ତାଧାରା, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ସାମିତି ଅଟେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖୁବ୍ କମ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏକ ବନିଷ୍ଟ, ନିଷ୍ଠାବାନ ଏବଂ ଉପୟୁକ୍ତ ତାଲିମପ୍ରାୟ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ ପାଇବା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ଏକ କଟିନ ବ୍ୟାପାର । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଅନ୍ୟ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଆହାନର ସମ୍ମାନାନ ହେଉଛି ଯଥା; ଉତ୍ତମ ସୁଶ୍ରାଵନ, ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା, ସଫଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅର୍ଥ ଓ ବଜାର ସହିତ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା । କୃଷିଜାତ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟ ଶଙ୍ଖଳ ବିକାଶକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ଏକ ଦୁରୁଷ ବ୍ୟାପାର ଅଟେ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ମୌଳିକ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ସଫଳତା ଏବଂ ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରୂପେ ଗଡ଼ି ଉଠିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ସଭ୍ୟ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେବା ଯୋଗାଇ ଚାଷରୁ ଲାଭାଂଶୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଆନୁସାରୀଙ୍କ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ । ଲଗାତର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ, କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର ଜରିଆରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଅଟେ ଯାହାକି ଆୟେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଗଠନ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକୁ ପଥପ୍ରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂଶୀଳ ଅଛୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପୟୁକ୍ତ କୃଷିଜାତ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟ ଶଙ୍ଖଳ ବିକାଶ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂଶୀଳ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖୁଛୁ ।

ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା କଲାବେଳେ, ଆୟେ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ନିମନ୍ତେ ଗୁଣାମ୍ବକ, ପ୍ରଯୋଗାମ୍ବକ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ବା ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ସାଥୀ ଆମ୍-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ଆୟେ ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ନିଜର ପରିଚାଳନା ଉପରେ ବହୁତ ଦିନର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ଉତ୍ତିକରି ଆମ୍-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ୧୮ ବର୍ଷର ସଂଗଠନ ସ୍ଵଦୃଢ଼ କରି ବା ତାଲିମର ଅନୁଭୂତିକୁ ପାଥେୟ କରି ଶ୍ରୀ ମଧୁମୂର୍ତ୍ତି

ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରମାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ନେଡ଼ିଦ୍ଵରେ ଏପିମାସର ଟିମ୍ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସମ୍ବଲ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସହଭାଗୀ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ, ଅନୁଷ୍ଠାନର ଭାଞ୍ଚା, ସଦସ୍ୟତା, ନେଡ଼ିଦ୍ଵ ଏବଂ ସ୍ବାଧେନ, ପରିଚାଳନା, ପଞ୍ଜିକରଣ ଏବଂ ଆଇନ୍‌ଡିଟିକ ନିୟମ ପାଳନ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଯୋଜନା, ଉପାଦନ ବୃଦ୍ଧି, ସାମ୍ପୂହିକ ବଜାର (ସାଧନ ପ୍ରବେଶ ଓ ଫଳାଫଳ ପ୍ରାସ୍ତୁତ), କୃଷିରିତିକ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳନା, ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ହିସାବ କିତାବର ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥାଇ କ୍ରମାନ୍ୟରେ ୧ ୨ ଟି ସହଜ ଓ ବ୍ୟବହାର-ଯୋଗ୍ୟ ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।

ଯେହେତୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ଵୟଂଚାଲିତ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ତେଣୁ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ଏବଂ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟକାରଣ ହେଲା ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ଓ କର୍ମକର୍ତ୍ତା କିଛି ବର୍ଷ ଅନ୍ତରରେ ନିର୍ବାଚନର ସମ୍ବଲାନ ହୁଅଛି । ଆସେ ନିଶ୍ଚିତ ଯେ, ଏହି ସହଜ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ, ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ପୃଷ୍ଠାପନୀକମାନେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀଙ୍କୁ ଏହି ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରୁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାସ୍ତୁ କରିବା ପାଇଁ ସହାୟତା କରିପାରିବେ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆମ୍ବ-ଅଧ୍ୟୟନ ପେଟିକାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଫଳପ୍ରଦ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ସହିତ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନକୁ ଏକ ସ୍ଵୟଂ-ପରିଚାଲିତ ଏବଂ ସୁଦୃଢ଼ ବ୍ୟବସାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିପାରିବେ । ଏପିମାସ ଏହି ଆମ୍ବ-ଅଧ୍ୟୟନ ପେଟିକାକୁ ତେଲୁଗୁ, ଝାରାଜୀ ଓ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଛି, ଯାହା ତାହିଦା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଦିତ । ଏହି ପେଟିକା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ ସମ୍ବଲ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ ନାବାର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଏପିମାସ ଏହି ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସହଯୋଗ କରିବ । ଆପଣଙ୍କ ମତାମତ ଅପେକ୍ଷାରେ !

ଧନ୍ୟବାଦ ସହ

ସ୍ବ. ଏସ. ରେଡ଼ି

ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିବାହୀ, ଏପିମାସ

## କୃତଜ୍ଞତା

ଦେଶର ଶତକତା ୭୦ଭାଗ ଲୋକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୃଷକମାନେ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବା ଆଜି ଦିନରେ ଏକ ଦୁରୁହ୍ର ବ୍ୟାପାର । ଚାଷୀକେନ୍ଦ୍ରିକ କୃଷିକୁ ସୁଚାରୁରୂପେ ଆପଣା ଯାଇପାରିନାହିଁ । ଚାଷଜନିତ ବହୁମୁଖୀ ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁ ଚାଷପ୍ରତି ଚାଷୀର ଆଗ୍ରହ କମିବାରେ ଲାଗିଛି । ଖୁସିର ଖବର କୃଷକମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏବେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନମାନ ଗତିତୁଳ୍ଳି । କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରିବତାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମୌଳିକ ଦ୍ୟାମିତ୍ତ ଅଟେ ।

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଏକ ଗଣତାନ୍ତିକ ସ୍ଵୟଂଚାଲିତ ବ୍ୟବସାୟିକ ସଙ୍ଗଠନ । ଏହି ସଙ୍ଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ ଏବଂ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଦକ୍ଷତା ବିକାଶର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ଗତି ଆମ୍ବା-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ଆମ୍ବା-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଫଳପ୍ରଦ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ସହିତ ଏହା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନଙ୍କୁ ସ୍ଵୟଂଚାଲିତ ଏବଂ ଦୃଢ଼ ବ୍ୟବସାୟିକ ସଙ୍ଗଠନ ଭାବେ ଗତି ତୋଳିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ବୋଲି ଆମର ଆଶା ।

ଏପିମାସ (APMAS)ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗତି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାରୁ ଆମ୍ବେ ସଙ୍ଗଠନକୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛୁ । ଏଥରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଅନୁବାଦ ପାଇଁ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ନଗେନ୍ଦ୍ର ଆଚାର୍ୟଙ୍କୁ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛୁ । ଆଶା, ଏହି ଆମ୍ବା-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାଗୁଡ଼ିକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ନିର୍ମିତରୂପେ ଉପାଦେୟ ହେବ ।



ଜଗଦାନ୍ୟ  
ମାର୍ଗଦର୍ଶକ

## ସୂଚୀପତ୍ର

ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ବିଷୟରେ .....	୦୭
କଠିନଶବ୍ଦ (ଆକ୍ରମିତି).....	୦୯
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ମୂଲ୍ୟାଯନ .....	୧୨
୧. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗୀତନର ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା.....	୧୩
୨. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗୀତନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା.....	୧୭
୩. ଭୂମିକା ଓ ଦାଯିତ୍ୱସମୂହ .....	୨୨
ପଠନ ବିଷୟ .....	୩୫
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶେଷ ମୂଲ୍ୟାଯନ .....	୪୨

# ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ବିଷୟରେ

## ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା

୧. ଜାଗୃତି - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଗଠନ ତାଆ ଏବଂ ରୂପରେଖା
୨. ପରିକଳ୍ପନା - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଗଠନ ତାଆ ଏବଂ ରୂପରେଖା
୩. ବିନିମୟ - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟତା
୪. ପ୍ରେରଣା - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ସ୍ଵଶାସନ
୫. ସମର୍ଥନ - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ପରିଚାଳନା
୬. ସୁଧର୍ମ - କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଆଇନ୍‌ଭିତ୍ତିକ ନିୟମ ପାଳନ ।
୭. ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା
୮. ହିସାବ କିତାବ ଏବଂ ଅର୍ଥ
୯. ଅମଳ ପରର, ଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳ (ଚେନ) ପରିଚାଳନା
୧୦. କିଣାବିକା କରିବା
୧୧. କୃଷି ଉପାଦକତା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ସେବା
୧୨. ନେତୃତ୍ବ

ଏହି ପେଟିକା “କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଗଠନ ତାଆ ଏବଂ ରୂପରେଖା”- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଦିତୀୟ ଆମ୍ବ-ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା । ଏହି ପେଟିକା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନମ୍ବନା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

### ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ବୋର୍ଡରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ବୁଝାମଣା ସୃଷ୍ଟି କରାଇବା ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଫଳପ୍ରଦ ଭାବେ କରିପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ମେତ୍ତେ ନେଇ ତାକୁ ସୁନ୍ଦର କରାଇ ସେମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପକୃତ କରାଇପାରିବେ ।

### କେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ

ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଲୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ ପରିଚାଳନା କରିଥିବାର ୧ ବର୍ଷର ଅନୁଭୂତି ଥିବ ।

### ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସ୍ଵଶାସନ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାର ନିମ୍ନରେ ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଗଲା ।

- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନମ୍ବନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ହେବା
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମକାରୀଙ୍କ ଭୂମିକା ବିଶ୍ୟରେ ସଚେତନ ହେବା ଯାହା ଫଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସବୁର ସମାଦନାକୁ
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମକାରୀଙ୍କ ଭୂମିକା ବିଶ୍ୟରେ ସଚେତନ ହେବା ଯାହା ଫଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ସବୁର ସମାଦନାକୁ

ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ।

### ଡାଆ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ

ଏହି ପେଟିକା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଗଠନ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏବଂ ତା'ପରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅର୍ଥାତ୍ ସଦସ୍ୟ, ବୋର୍ଡର ସଦସ୍ୟ, କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରଷ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ତା'ପରେ ଏହା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଭୂମିକାର ଶୁଭୁତ୍ତ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ ।

### ଏହାକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବା

ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସଦସ୍ୟମାନେ ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାକୁ ନିଜେ ନିଜେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ କିମ୍ବା ବାହାରର ସମ୍ବଲ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ବିଶେଷଜ୍ଞର ସହାୟତାରେ ଏହି ପେଟିକାରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଶିଖିପାରିବେ । ଏହି ପେଟିକା ସହିତ କେତେକ ସମ୍ପର୍କତ ପୋଷର ଅଛି ଯାହାକୁ କି ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସଦସ୍ୟମାନେ ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଲଗାଇପାରିବେ ।

ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷଣକୁ ଉପଭୋଗ କରି ଶିଖିବା ଆମ୍ବେ ଆଶାକରୁ ଏବଂ ଆପଣ ନିଜର କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନକୁ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଦର୍ଶକରାବେ ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ସ୍ଥାନସମ୍ବନ୍ଧ କରନ୍ତୁ ।

## କଠିନ ଶଙ୍କ (ଆକ୍ରାନ୍ତିମସ)

### ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ (Articles of Associations)

: ଏକ ସମବାୟ ସମିତି / ସମବାୟ ବାଇ-ଲ ଯାହା, ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ତାହା ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ସ୍ଥତତ୍ତ୍ଵ ଭାବରେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ନୀତିନିୟମ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଳ ପାଇଁ କ'ଣ ପଢ଼ନ୍ତି ଓ ମାର୍ଗ ଅବଳମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖିତାଏ ।

କମ୍ପାନୀର ବୋର୍ଡକୁ ଆର୍ଟକିଲସ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ହେଲେ ତାହାକୁ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ କୌଠକରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

### ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ

: ବୋର୍ଡ ହେଉଛି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନର ପରିଚାଳନା ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ନୀତି ସ୍ଥରୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ସହ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଏ ଯେ, କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ସହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାମ କରେ । କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ବୋର୍ଡ, ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧି ଯଥା; କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ ।

### “ବାଇ-ଲ”

: “ଉପବିଧୁ” ହେଉଛି, ସମବାୟ ସମିତିକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମବାୟ ସମିତି ସେମାନଙ୍କର ନିଜର “ଉପବିଧୁ” ଅଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସେହି “ଉପବିଧୁ” ଭିତରେ ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ବୋର୍ଡ ଏହି “ଉପବିଧୁ”କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଏ ଏବଂ ତାହା ସମବାୟ ସମିତିର ନିବନ୍ଧନଙ୍କରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଲାଭ କରିବା ଉଚିତ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି “ଉପବିଧୁ”ରେ କିଛି ସଂଶୋଧନ କରାଗଲେ, ତାହା କେବଳ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥାଏ ।

### କୋଅପରେଟିଭ ସୋସାଇଟି

: ଏକ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ଯାହାକି (ଯଥା; ଓଡ଼ିଶାରେ ଥୁବା କୋଅପରେଟିଭ ସୋସାଇଟି ଆକ୍ରମ, ୧୯୭୯) ଅନୁବନ୍ଧିତ ହୋଇଛି, ତାହା ଏକ ସମବାୟ ସମିତି ବୋଲି ଆମ୍ବେ କହିବା ।

- ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ /  
ପରିଚାଳକ / ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ** : ପ୍ରତ୍ୟେକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ଜଣେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (CEO) କିମ୍ବା ଯେ କୌଣସି ପଦବୀରେ ଯେପରିକି ପରିଚାଳକ (Manager), ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ (General Manager) ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ବୋର୍ଡର ନିୟମଶରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟକୁମକୁ ପରିଚାଳନା କରିବେ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବେ ।
- ଉତ୍ତରଦାୟୀ** : ଏହା ହେଉଛି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ରୋଜଗାରର ଏକ ଅଂଶରୁ ପୁରସ୍କାର ବଣ୍ଣନ ଏବଂ ଏହା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ ।
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ** : ଏକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନ (FPO) ହେଉଛି ପଞ୍ଜିକୃତ ସ୍ୱାକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯାହା କୃଷକ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ସେମାନେ ଏହାର ସହାଯକାରୀ ଅଟେତି । ଚାଷୀ ଉପାଦକ ସଂଗଠନର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସେବା ଯୋଗାଇ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରୁଥିବ । କୃଷି ଏବଂ ଆନୁସାଙ୍ଗିକ ବିଷୟଭିତ୍ତିକ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକୁମରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ସଂରକ୍ଷଣ ରୁହନ୍ତି । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସଂଗଠନ ହୋଇଥିବାରୁ, ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅଫିସ୍ / ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭିତ୍ତିରୁମି, କର୍ମଚାରୀ, ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଇ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।
- ସଂଘ** : ଫୋଡ଼ରେସନ୍ ହେଉଛି ଏକ ଉପ୍‌ୟୁକ୍ତ ପ୍ରଗରେ (କ୍ଲୁବ୍, ଅଞ୍ଚଳ, ମଣ୍ଡଳ, ଜିଲ୍ଲା ଇତ୍ୟାଦି) ଏକ ସର୍ବୋତ୍ତମାନ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଯେଉଁଥିରେ ସମାନ ବ୍ୟବସାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଛୋଟ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ (ପ୍ରାଥମିକ) ସଦସ୍ୟ ଅଟେତି ।
- ଜେନେରାଲ୍ ବଡ଼ି** : କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସେହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଜେନେରାଲ୍ ବଡ଼ି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଜେନେରାଲ୍ ବଡ଼ି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସର୍ବୋତ୍ତମାନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଟେତି ।
- ସଭ୍ୟ** : “ସଭ୍ୟ” ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ସ୍ୱାକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଏବଂ ଯିଏ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ବଜାୟ ରଖେ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ, କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କୃଷକ କିମ୍ବା ଉପାଦକ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କ୍ଷେତ୍ରରେ (ସେମାନଙ୍କର ବାଇଁ-ଲା ଅନୁଯାୟୀ) ସଦସ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ।

**ଅଫିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ**

: ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦାୟିତ୍ୱର ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଅଫିସ୍ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ମାନେ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ହୁଅଛି । ସେମାନେ ସଭାପତି, ସମ୍ପାଦକ, କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଜତ୍ୟାଦି ।

**ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ  
(Producer Company)**

: ଏକ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ଯାହାକି, କମ୍ପାନୀ ଆଇନ୍ (Companies Act) ୨୦୧୩ ଅଧ୍ୟନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବା ସ୍ଵୀକୃତି ଲାଭ କରିଛି, ତାହାକୁ ଆମେ ଏକ ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ ବୋଲି କହିଥାଉ । ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ ଅର୍ଥ ଏକ ବଡ଼ ଅଂ୍ଶ କର୍ପୋରେସ୍ (Body of Corporate) ଯାହାର କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସେକ୍ସନ୍ ୫୮୧ (ବି) (Section – 581 (B))ରେ ନିର୍ଦ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କମ୍ପାନିଜ ଆକ୍ତ୍ତୁ (Companies Act)ରେ ଉତ୍ସାଦକ କମ୍ପାନୀ ହିସାବରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥାଏ ।

**ପାତ୍ରାନେଜ୍**

: କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା କାର୍ଯ୍ୟକଲାପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ।

**ପାତ୍ରାନେଜ୍ ବୋନସ୍**

: ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ବୋନସ୍ ଅର୍ଥ ହେଉଛି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ଅତିରିକ୍ତ ଆୟରୁ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦେଇ ହେଉଛି ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ବୋନସ୍ ।

## କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ମୂଲ୍ୟାଯନ

ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରେ “କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀତନର ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା ଓ ରୂପରେଖ” ବିଷୟରେ କିଛି ମୌଳିକ ପ୍ରଶ୍ନ ରଖାଯାଇଛି । ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ବିଷୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନଙ୍କର କ’ଣ ବୁଝାମଣା ଅଛି, ସେ ବିଷୟରେ ଆକଳନ କରିବା ସହିତ “କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀତନର ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା ଓ ରୂପରେଖ” ଉପରେ ଅଧିକ ଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିବାପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ମୂଲ୍ୟାଯନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ।

ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସନ୍ତୁ, ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

୧. କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀତନ କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଘ ଗଢିପାରିବେ କି ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୨. କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀତନର ବୋର୍ଡର ସତ୍ୟମାନେ କାହା ପାଖରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବେ ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୩. କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀତନର କର୍ମଚାରୀମାନେ କେଉଁମାନଙ୍କ ନିଯମନରେ କାମ କରିବେ ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୪. କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗୀତନର ବୋର୍ଡର ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଓ ଦାଯିତ୍ୱମୂଳ୍କ କ’ଣ ଅଟେ ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....



# କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା

ଅଧ୍ୟବେଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ



କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ  
ଉପଯୁକ୍ତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନମ୍ବନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ହେବା ।

## ବିଷୟବିଷ୍ଣୁ

୧. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଠିକ୍ ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା
୨. ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ
୩. ସଂଘରେ ସଦସ୍ୟତା

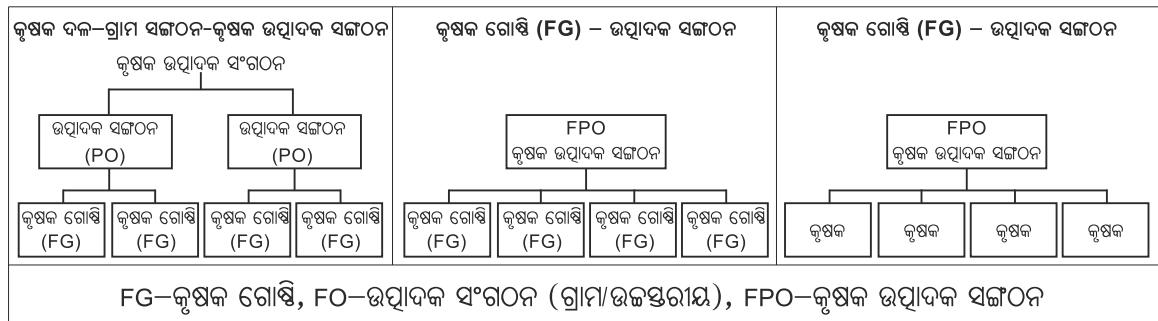
## ଉପକ୍ରମ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ପ୍ରଥମ ପେଟିକାକୁ ମନେପକାଇବା, “କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ପରିଚୟ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା” ସହିତ ଆମେ ବେଶ ପରିଚିତ । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା, ଏହି ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମର ଆବଶ୍ୟକତା, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମିଳିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମଞ୍ଚ, ଏହାର ଅର୍ଥ ଏବଂ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସବୁର ବିଷୟରେ ଭଲଭାବରେ ଅବଗତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଏହି ପୃଷ୍ଠାତୁମିକୁ ଜାଣିବା ପରେ, ବର୍ତ୍ତମାନ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବିଷୟରେ ପୁଞ୍ଜାନୁପୁଞ୍ଜ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ସାଙ୍ଗଠନିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଏହି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବିଷୟରେ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦିଗରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଗଠନ ପଢ଼ନ୍ତି, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଓ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଜାଣିବା ।

## ସଙ୍ଗଠନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ତାଞ୍ଚ

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଗଠନ ତାଆ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବାଦନା ରହିଛି । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଏହା ସବୁ ଜଣେ ଜଣେ କୃଷକଙ୍କୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହା ଛୋଟ, ଅଣ୍ଣ-ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କୃଷକ ଦଳ (କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ) ହୋଇପାରେ । ଏହି କୃଷକ ଦଳ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାଥମିକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଗଠନ ହୋଇପାରିବ । ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ଏହି ପ୍ରାଥମିକ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଉପସ୍ଥିତ ଥରରେ ଏକ ସଂଘ ମଧ୍ୟ ଗଠନ ହୋଇପାରିବ । ସଭ୍ୟମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କୃଷକସମୂହ କିମ୍ବା ପଞ୍ଜିକୃତ ଉପାଦନ ସଂଗଠନକୁ ନେଇ ହୋଇପାରିବ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତରେ କୃଷକମାନେ ମିଶି କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଗଠନ କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ।



### ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରରରେ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ :

- ସଂଘୀୟ ପ୍ରରରେ - ପ୍ରକିମ୍ବାକରଣ, ଗୋଦାମ (ଘର), ବଜାର ସୃଷ୍ଟି, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସମଲ, ବୈଷ୍ଣଵିକ ସଂଯୋଗାବଳୀ
- କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରରରେ - ବିହନ ଉପାଦନ, ସାଧନ ଯୋଗାଣ, ଦ୍ରବ୍ୟ କୁଟ୍ଟି ବା ସଂଗ୍ରହ ଓ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାଦି
- କୃଷକ ଦଳ ପ୍ରରରେ - ବୈଷ୍ଣଵିକ କୌଶଳ ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ କୃଷକ କ୍ଷେତ୍ର

ଆମ ଦେଶରେ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଆଛି । ସେ ଯାହା ହେଉ, ଅନୁଭୂତି ଅନୁସାରେ ସବୁପ୍ରକାର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଫଳ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନସମୂହ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହିସବୁ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସଫଳତା ରହିଛି । ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ଉପସ୍ଥିତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ତାଆ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ, ଏହିସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଭାବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଯେ କୌଶଳ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ତାଆ ନିମ୍ନ ୨ ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧. ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଫଳପ୍ରଦ ସେବା ଯୋଗାଇବା

୨. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବ୍ୟବସାୟିକ ସାଧ୍ୟତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା

## ସଂଘର ସଦସ୍ୟତା

ସଂଘ ହେଉଛି କୃଷକ ସଙ୍ଗୀନମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ (ଗ୍ରାମାଶ୍ଳଳ, ଆଞ୍ଚଳିକ, କଲ୍ପ ଓ ଜିଲ୍ଲା) ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରତିକରଣରେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ସଭ୍ୟମାନେ ସାମିଲ ହୋଇଥାଏଟି । ଉତ୍ସାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଗ୍ରାମାଶ୍ଳଳରେ ଥିବା ଦୁଇ ଉତ୍ସାହନ ସମବାୟମାନେ ମିଶି ଦୁଇ ସମବାୟ ସଂଘ ଗଠନ କରିପାରିବେ । ଗ୍ରାମାଶ୍ଳଳରେ ଥିବା ଦୁଇ ସମବାୟ କ୍ଷାର ସଂଗ୍ରହ, ଗୁଣବତ୍ତା ପରାକ୍ଷଣ, ଚଙ୍କା ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ସଂଘ କ୍ଷାର ଶାତଳିକରଣ, ପ୍ୟାକେଟ୍ କରିବା, ବିକ୍ରିବଟା ଓ ବୈଶ୍ୟକିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ସହାୟତା ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

**ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା :** କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନମାନେ ସଂଘରେ ସଦସ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବେ କି ? କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ/ସେବାସମୂହ ପାଇଁ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନ ସଂଘର ସଭ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବେ ?

ସଂଘର ତୌରନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଓ ଏକାପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନମାନେ ଅନାୟସରେ ସଂଘର ସଦସ୍ୟତା ନେଇପାରିବେ । ପ୍ରକୃତରେ, ସଂଘମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ମାଧ୍ୟମ, ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନମାନେ ସମବାୟ ଓ ଉତ୍ସାହକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମଧ୍ୟରେ ସମବାୟର ନାଟିକୁ ପରିପୂରଣ କରିପାରିବେ ।

## ସଂଘରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସଦସ୍ୟତାର ସୁବିଧାସ୍ଵୀମ୍ୟାଗସମୂହ

- ବ୍ୟବସାୟକୁ ଉପର ପ୍ରତିକୁ ନେବା ପାଇଁ ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ରାଣ୍ଡିଂ (ଚିହ୍ନିତ ଦ୍ରବ୍ୟ) କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହକ ମୂଲିକାଳ ଶକ୍ତି ମିଳିବା
- ଉନ୍ନତ ବଜାର ବା ଆର୍ଥିକ ଓ ବୈଶ୍ୟକିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା
- ପ୍ରତିଯୋଗୀତାର ମୁକ୍କାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହେବା
- ଅଂଶାଦାରଙ୍କ ସହିତ ବୁଝାମଣା ଓ ଉତ୍ସାହକ ପରିଚାଳନା
- ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ଓ ଭଲ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ କରିବା
- ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ହିତସମୂହକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଓ ନିଜ ହିତ ପାଇଁ ଏତ୍ତୋକେସି କରିବା ନିମନ୍ତେ ସଂଘ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ମଞ୍ଚ ତାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା
- ଅଧିକ ଜାଣିବା ଓ ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି

**କାର୍ଯ୍ୟ:** ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନର ଥିବା ଗଠନ/ଭାଞ୍ଚା ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଯଦି କିଛିଥାଏ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ।

# କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଅଧୁବେଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ



କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା  
ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝିବା

## ବିଷୟବସ୍ତୁ

୧. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା
୨. କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାସମ୍ଭବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ  
ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାରିଷ୍ଦରିକ ସମ୍ପର୍କ
୩. ରୂପରେଖାର ସୂଚକାଙ୍କ୍ଷା

## କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଚୌତନ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଶିବରାମ, ପ୍ରତିଭା କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଚେଯାରମ୍ୟାନ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀଙ୍କୁ  
ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଯିଏ କି ଉତ୍ତମ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ  
ହିସାବରେ ରାଜ୍ୟପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ  
ଶିବରାମ, ଚୌତନ୍ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବୋର୍ଡର  
ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅଭିଜ୍ଞତା ଆଲୋଚନା  
କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଆଜି  
ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ଚୌତନ୍ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ବୋର୍ଡର  
ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ଚୌତନ୍ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ପହଞ୍ଚିବା



ବେଳକୁ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ସେମାନେ ତାଙ୍କ ସହିତ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ସଫଳତା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶିବରାମ, ଚେଯାରମ୍ୟାନ, ଚୌତନ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀଙ୍କୁ ଶୌଜନ୍ୟତା ସହିତ ସ୍ଵାଗତ କଲେ ଏବଂ ବୋର୍ଡର ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ପରିଚିତ କରାଇଥିଲେ । ପରିଷର ମଧ୍ୟରେ ପରିଚଯ ପର୍ବ ଶେଷରେ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ହେଲା ପ୍ରତିଭା କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ବୋର୍ଡରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ଗତବର୍ଷ ସେ ଚେଯାରମ୍ୟାନ ଭାବରେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ସଫଳତାର ଚାବିକାଠି ବୋଲି ନିଜର ବାପ୍ତିବ ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ସେ ଶିଖିଛନ୍ତି । ନିଜର କ୍ଷେତ୍ର ଅଭିଜ୍ଞତା, ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ସେ ଚୌତନ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେ ସମ୍ମୋହନ କରି କହିଲେ ଯେ, ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଭା କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନ ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ସଭ୍ୟମାନେ ନିୟମିତ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କୋରମ୍ ଠାରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଯୋଗଦେଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ଓ ମତଦାନର ସକ୍ରିୟତାବେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କୋରମ୍, ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଓ ମତଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଆମ ବୋର୍ଡ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସାମ୍ବହିକ ହିତକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥାନ୍ତି ଓ ଆମେ ସମୟାନୁଯାୟୀ ନିୟମିତତାବେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ସଭା କରି ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କରେ କହିଥାଉ ଓ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ଦେଇଥାଉ ।

ଆମ ବୋର୍ଡ ମଧ୍ୟ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିରନ୍ତର ଭାବେ ସ୍ମୃତିନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିଷ୍ଟିତ କରିଥାନ୍ତି । ଆମେ ଆମ ବୈଠକର ବିବରଣୀ ସଭା ବହିରେ ଲେଖିଥାଉ ଏବଂ ଏହା ଆମର ସଭ୍ୟ ଏବଂ ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଓ ବିଧୂବନ୍ଧ ସମୀକ୍ଷା ନିୟମିତତାବେ କରିଥାଉ ଓ ସମୀକ୍ଷାର ସ୍ମୃତିଗୁଡ଼ିକ ଅନୁପାଳନ କରିଥାଉ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶିବରାମ ପଚାରିଲେ, ଯଦି ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଉଛନ୍ତି, ତେବେ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କର ଭୂମିକା କଣ ?

ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ କହିଲେ, କର୍ମଚାରୀମାନେ ଆମ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ପାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଆମପାଖରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ । ଆମେ କ୍ଷମତା ହର୍ଷାନ୍ତର ନକଲେ, ସେମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାରେ ଉଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରଦାନ, ସମୟାନୁଯାୟୀ ଓ ଯଥେଷ୍ଟ ସେବା ଆମ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି । ବୋର୍ଡ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବାସବୁ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ବ୍ୟବସାୟିକ ନିୟମ ସବୁ ଦକ୍ଷତାବେ ସ୍ଥାପନା କରିବା ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାଉ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଲେଖିବାକୁ କହିଲେ ଯେ ସଭ୍ୟ, ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକସବୁ ଓ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି

## ମୁଖ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରିଷ୍ଠରିକ ସଂପର୍କ

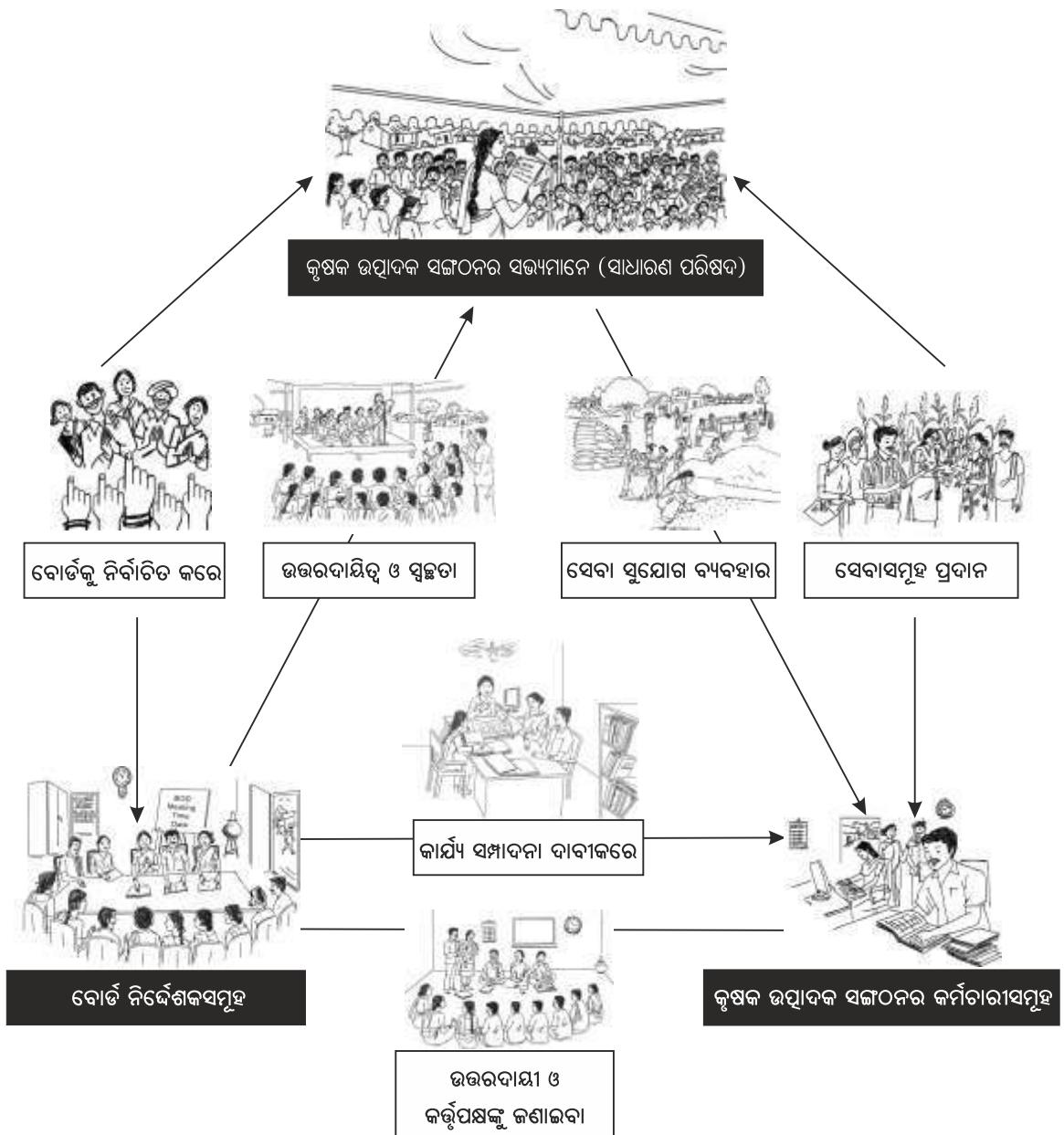
କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ତିମୋଟି ଉପାଦାନ । କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସଫଳତା ଆଣିବା ପାଇଁ ତିନି ଉପାଦାନକୁ ବୁଝିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରିଷ୍ଠରିକ ସଂପର୍କ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଅଛି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

ଚାର୍ଟରେ ଯାହା ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ, ସଭ୍ୟମାନେ ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସର୍ବୋତ୍ତମା ଅଟେ, ଯେଉଁମାନେ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ବୋର୍ଡକୁ ନିର୍ବାଚିତ କରିଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟମାନେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସାମୁହିକ ହିତ ପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । କର୍ମଚାରୀମାନେ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ପାଇଥାନ୍ତି ଓ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ବୋର୍ଡ ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହୋଇ ରୁହନ୍ତି । ବୋର୍ଡ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତାଭିଭିନ୍ନ ମାନ ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଭଲକାର୍ୟ ସମାଦନ କରିଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପୋସ୍ତାହିତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥାଏ । ସୁଚାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, ବୋର୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସଭ୍ୟମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସେବା ଯୋଗାଇବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକ ଭୂମିକା ଅଟେ ।

### ଢାଞ୍ଚାର ସୂଚକସମୂହ

ତା'ପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଆମନ୍ତରଣ କରି ଚିତ୍ର ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ କରିବାକୁ କହିଲେ ଓ ତାଙ୍କର କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସଭ୍ୟ, ବୋର୍ଡ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଠିକ୍ ପାରିଷ୍ଠରିକ ସଂପର୍କ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ କେଉଁସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକଲାପ ସମାଦନ କରିବାକୁ ହେବ ତାହାର ଏକ ଚିଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ କହିଲେ । ଶେଷରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ସମସ୍ତ ଆଲୋଚନାର ସାରାଂଶ କରି କହିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ “ନିମ୍ନ ଲିଙ୍ଗତ ସୂଚକସବୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ବୋର୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

## କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା



## ସାରଣୀ 1: ଡିଜାଇନ୍ ବା ତାଆର ସୂଚକସମୂହ

କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା	ସୂଚକ
(କ) ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ସଭ୍ୟ	
୧	“ବାଇ-ଲ୍”ର କ୍ରମବିକାଶ ଓ ସଂଶୋଧନ
୨	ବୋର୍ଡ୍ର ନିର୍ବାଚନରେ ନିୟମିତତା
୩	ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ
୪	ଅଭିଭ୍ରାନ୍ତ ବା ସମୀକ୍ଷା
୫	ସାଧାରଣ ପରିଷଦର ନିୟମିତ ଫଳପ୍ରଦ ବୈଠକ
୬	ଉପ୍ୟୁକ୍ତ ନଥୁପତ୍ର ଲିଖନ
(ଖ) ବୋର୍ଡ୍ର ନିଦ୍ରେଶ୍କମଣ୍ଡଲୀ ଓ କର୍ମଚାରୀସମୂହ	
୧	କର୍ମଚାରୀ ଓ ସିଇଓ ନିୟୁକ୍ତି
୨	କର୍ମଚାରୀ / ସିଇଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନର ମୂଲ୍ୟାଯନ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଜଣାଇବା
୩	ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନା ସୂଚକସମୂହ
୪	କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନା ପାଇଁ ପ୍ରୋସ୍ଥାହନ ଓ ହତୋସ୍ତ୍ରାହନ
୫	ପରିଚାଳନା ପଢ଼ିବି/ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମୂହ
(ଗ) ସଭ୍ୟବୃଦ୍ଧ ଓ କର୍ମଚାରୀସମୂହ	
୧	ସମୟର ଅନୁସାରେ, ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସେବାସବୁ
୨	ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେବାସମୂହର ଉପଯୋଗ
୩	ସଭ୍ୟ କୌଣସିକ
୪	ବ୍ୟବସାୟିକ ଯୋଜନା
୫	ବ୍ୟବସାୟିକ ନିୟମାବଳୀ
୬	ସେବାପ୍ରଦାନର ବିଭିନ୍ନ ଧାରା

## ଅଭ୍ୟାସ

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ରୂପରେଖା ଓ ସଭ୍ୟସମୂହ, ବୋର୍ଡ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରଷ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ଆଲୋଚନାକୁ ଆଧାରକରି, ଆମ୍ବେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିଷ୍ଠିତିଗୁଡ଼ିକୁ ୧-୫ ସେଲ୍‌ରେ ଆକଳନ କରିବା ।

ଆମେ ଦେଇଥିବା ନମ୍ବର ପାଇଁ କାରଣ କ’ଣ ବୁଝାଇବା ମଧ୍ୟ ଦରକାର ।

(୧) ଅତି ଖରାପ      (୨) ଖରାପ      (୩) ଚଳନୀୟ      (୪) ଉଭୟ      (୫) ଅତି ଉଭୟ

୧) ଏକ ସମବାୟରେ ବୋର୍ଡ ସିଇଓଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ମାପିବା ପାଇଁ ନିଯମିତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ?

(୧) ଅତି ଖରାପ      (୨) ଖରାପ      (୩) ଚଳନୀୟ      (୪) ଉଭୟ      (୫) ଅତି ଉଭୟ

କାରଣ ଦର୍ଶାଅ-

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୧) କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନରେ, ଚେଯାରମ୍ୟାନ ଏବଂ ସିଇଓ ପରଷ୍ପର ହାତ ମିଳାଇ ତାଙ୍କର ନିଜର ହିତ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବିଷୟକୁ ନିଜ ନିଯନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖନ୍ତି ଓ ପରଷ୍ପରକୁ ଜଣାଇଥାନ୍ତି ।

(୧) ଅତି ଖରାପ      (୨) ଖରାପ      (୩) ଚଳନୀୟ      (୪) ଉଭୟ      (୫) ଅତି ଉଭୟ

କାରଣ ଦର୍ଶାଅ-

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୩) କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀନରେ, ଯେହେତୁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉଭୟ ସେବା ସର୍ବଦା ସମୟାନୁଯାୟୀ ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ପାଖକୁ ଯାଇ ନଥାନ୍ତି ।

(୧) ଅତି ଖରାପ      (୨) ଖରାପ      (୩) ଚଳନୀୟ      (୪) ଉଭୟ      (୫) ଅତି ଉଭୟ

କାରଣ ଦର୍ଶାଅ:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

## ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱସମୂହ

ଅଧୁବେଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ



କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଅନୁସାରେ କିପରି ଭଲକାମ କରିବେ ସେ ଦିଗରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ।

### ବିଷୟବସ୍ତୁ

୧. ଭୂମିକା ଅନୁସାରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ ସଫଳତାର ଗୁରୁତ୍ୱ
୨. ସାଧାରଣ ପରିଷଦର କ୍ଷମତା
୩. ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱ
୪. ସିଇଓ/ଜେନେରାଲ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ଭୂମିକା
୫. ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ/ସିଇଓ/ଜେନେରାଲ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାର ପୃଥକୀକରଣ
୬. ଚେଯାରମ୍ୟାନ/ସଭାପତିଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱ
୭. ସଂପାଦକ/ ସେକ୍ରେଟାରୀଙ୍କ ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱ

### କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ପୂର୍ବ ଅଧୁବେଶନରେ ସତ୍ୟ, ବୋର୍ଡର ସତ୍ୟ ଓ କର୍ମଚାରୀସମୂହ କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ମାଜଣ ମୁଖ୍ୟ କର୍ମକର୍ତ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଅଧୁବେଶନରେ, ଏହି କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱସବୁ କ'ଣ ଅଛି ସେ ବିଷୟରେ ନିହାତି ଜାଣିବା ଦରକାର ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିଛୁ, ଯେ କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମା କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନ ଭଲଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ସ୍ଵଷ୍ଟ ହେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆମେ ନିର୍ବିତ କରିବା ଦରକାର ଯେ, ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ନିର୍ବିତ କରୁଛନ୍ତି, ଯାହାପଳକରେ ଆମ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ କୌଣସି ଦୟା ରହିବନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ଭୂମିକା ଉପରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବ ଘଟଣା ସହ ଆଲୋଚନାକୁ ଆଗକୁ ବଜାଇବା । ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନରେ ସତ୍ୟ, ବୋର୍ଡ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରିଷଦିକ ସଂପର୍କ ବିଷୟରେ ସ୍ଵଷ୍ଟ ହେଲୁ । ଶିବରାମ ପଚାରିଲେ, ଆମ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଆମକୁ କେତେକ ଦାୟିତ୍ବ ଦେଇଛି, ତେଣୁ ଆମକୁ କୁହନ୍ତୁ ଆମେ କିପରି କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ଉଚିତ୍ ? ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ମତ ଦେଲେ ସମସ୍ତ ସତ୍ୟଙ୍କୁ ଏକାଠି ହେଲେ, ତାହାକୁ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ କୁହାଯାଏ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମାନ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଅଛି ଓ ତାଙ୍କ କଥା ମଧ୍ୟ ପରିଷଦ ଶୁଣିବ । ସବୁ ବିଷୟ ଶୁଣିବା ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଧିକାର ରହିଛି । ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଅତିକମରେ ବର୍ଷକୁ ଥରେ ଏକାଠି ହୋଇ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁୟାୟୀ ଯୋଜନା ପ୍ରଥମ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଯୋଗ ପରେ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଯଦିଓ ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ବୋର୍ଡ ବିଷୟରେ ଜାଣିଛନ୍ତି, ତୁମେ ମାନେ କହିପାରିବ କି ବୋର୍ଡ ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ, ଜଣେ ବୋର୍ଡର ସତ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ, ମୋ ମତ ଅନୁସାରେ, ଗୋଟିଏ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସତ୍ୟମାନେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ବୋର୍ଡ ବା ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ କୁହାଯାଏ । ଏହି ବୋର୍ଡର, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନକୁ ଶାସନ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ବ ରହିବ ।

ସାଧାରଣ ପରିଷଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମ ବାଇ-ଲ ଓ ଆଇନ୍ (ଯାହା ଅଧିନରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି) ଅନୁସାରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ଅନୁସାରେ ସଙ୍ଗୀତ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ବ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହାର ଅର୍ଥ ସେମାନେ ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତାହା ସାଧାରଣ ବୈଠକକୁ ଜଣାଯାଇ ତାଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ନିଆଯିବ । କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତ ସମସ୍ତ ଚୁଡାନ୍ତ ନିଷ୍ଠା ନେବା ପାଇଁ କେବଳ ସାଧାରଣ ପରିଷଦର କ୍ଷମତା ରହିଛି ।

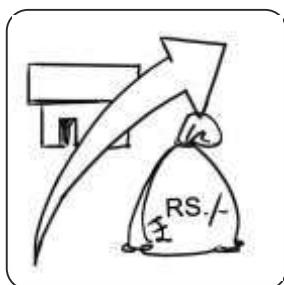
କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନକୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ, ପରିଷଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ଓ ନିଯୁକ୍ତ ପାଇଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ବ ଅଛି । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ, ପରିଷଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀ ଓ ନିଯୁକ୍ତ ପାଇଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ବ ବିଷୟରେ ସ୍ଵଷ୍ଟଭାବରେ ଅବଗତ ହେବା ସେତେବେଳେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନକୁ ଭଲଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରିପାରିବା ଏବଂ ଆମ ଭିତରେ ଆମ୍ବିଶାସ ବଢିବା ସହ ଆମେ ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଜିତି ପାରିବା । ତେଣୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ଆଗକୁ ଆଲୋଚନା କରି କହିଲେ, ଆମେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗୀତନର ଏହି ନାଟି କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ବ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ।

## ସାଧାରଣ ପରିଷଦ

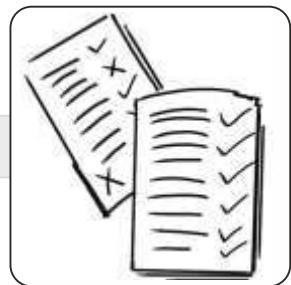
ସାଧାରଣ ପରିଷଦର କ୍ଷମତା ଏହି ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା



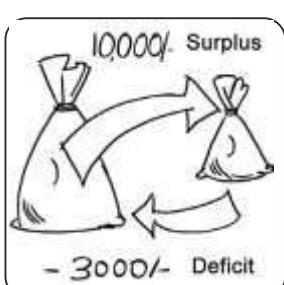
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀର ନିର୍ବାଚନ



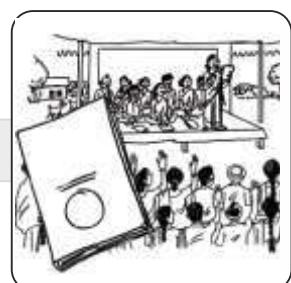
ସାମିଧାନିକ ନୀତିନିୟମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାର ସଂଶୋଧନ



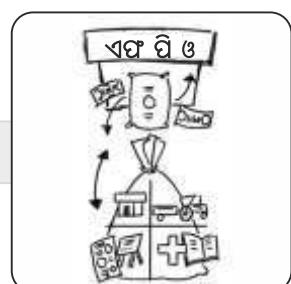
ଉତ୍ସାଦକ ଯୋଜନା, ନୀତିନିୟମ, ଆୟବ୍ୟୟ (ବଜେଟ)ର ଅନୁମୋଦନ



ବଳକା ଅର୍ଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଓ ନିଆଷ୍ଟ ପରିଚାଳନା କରିବା



ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଣି ଓ ଗଛିତ ସଂରକ୍ଷିତ ପାଣି ସୃଷ୍ଟି କରିବା



ଅଢ଼ିଟରଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି

ଉପରେ କୁହାୟାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ହେଉଛି ସର୍ବୋଜ୍ଞ, ଯାହା ପାଖରେ ସବୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କ୍ଷମତା ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯେହେତୁ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକ । ଏହା ହେଉଛି କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସର୍ବୋଜ୍ଞ ଯିଏ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଅନ୍ତି ଯଥା; ଦାର୍ଘନୀଆଦି ଯୋଜନା, କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ଭଙ୍ଗ କରିବା ଓ ବୋର୍ଡର ନିଷ୍ଠାକୁ ନାମଶ୍ଵର କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ।

## ପରିଷଦରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱସମୂହ

ପରିଷଦ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀକୁ ବହୁତ ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କ୍ଷମତାସମୂହ ଏବଂ ଅସୁବିଧା ମୁଣ୍ଡାଇବା ମଧ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା –



ପ୍ରଶାସନିକ



ଅର୍ଥନୈତିକ



ବୈଧାନିକ

- ସଭ୍ୟବାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ/ରଦ୍ଧ କରିବା
- ଅଫିସ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ଏବଂ ବହିଷ୍କାର
- ନାତିନିୟମ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଯୋଜନା
- କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ କମିଟି ଓ ଉପ-କମିଟି ଗଠନ
- କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ଓ ତାଙ୍କର
- କାର୍ଯ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା ନିୟମିତଭାବେ ଅଗ୍ରଗତିର ସମୀକ୍ଷା
- ଅନ୍ୟ ସଂଗଠନ, ସଂୟୁକ୍ତି ରେ ସଦସ୍ୟତା ସ୍ଥାପନା

- ପାଣ୍ଡି ସଂଗ୍ରହ /ପୁଞ୍ଜି ଯୋଗାତ
- ପାଣ୍ଡିର ବିନିଯୋଗ
- ଅର୍ଥ ଏବଂ ଜିନିଷପତ୍ରକୁ ଦାୟିତ୍ୱରେ ରଖିବା
- ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଡ ଓ ନଥୁପତ୍ରର ପରିଚାଳନା
- ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅର୍ଥର ବଣ୍ଣନ ବ୍ୟବସ୍ଥା
- ନିଅନ୍ତ ପରିଚାଳନା

- ନିର୍ବାଚନ ପରିଚାଳନା
- ହିସାବର ଅଢ଼ିଟ୍ କରିବା
- ବାର୍ଷିକ ଆୟକର ଦାଖଲ ଇତ୍ୟାଦି
- ବାଇଲର ସଂଶୋଧନ
- ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଓ ବୋର୍ଡ ବୈଠକ ପରିଚାଳନା

## କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସିଲେଓ/ପରିଚାଳକଙ୍କ ଭୂମିକା

କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନରେ ସିଲେଓ/ପରିଚାଳକଙ୍କ ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱସମୂହ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

୧. କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବୋର୍ଡ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶମଣ୍ଡଳୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଉତ୍ସରଦାୟୀ ରହିବେ ।



- ବୋର୍ଡ୍/ପରିଷଦକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ରଣନୀତି, ଯୋଜନା, ନୀତିସମୂହ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସହଯୋଗ କରିବା ।
- ବୋର୍ଡ୍ ଓ ବାହ୍ୟ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିବରଣୀ ପରିଷଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ବୋର୍ଡ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ବିଭିନ୍ନ ବୈଧାନିକ ଅନୁପାଳନ ଯଥା; ବୋର୍ଡ୍/ପରିଷଦ ବୈଠକ, ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକ, ନଥ୍ପତ୍ର ଲିଖନ, ଅତିରିକ୍ତ ବାର୍ଷିକ ଆୟକର ଦାଖଲ ଇତ୍ୟାଦି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବା ।
- କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ।
- ବୋର୍ଡ୍/ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଉଥିବା ଏହିପରି ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବା

୨) ବୋର୍ଡ/ପରିଷଦ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କର ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇବା



- କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନର ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ସୁଯୋଗର ଚିହ୍ନଗୀ/ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା
- ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଣ୍ଠାଙ୍କ ମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ସେବା ଯୋଗାଇଦେବା ।
- ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ବିଷୟଗତ ସରେତନତା କରିବା କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ସମଳ (ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ବୈଷୟିକ) ଯୋଗାଡ଼ କରିବା
- କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିଭିନ୍ନ ଭିଭିତ୍ତିକୁ ସ୍ଥାପନ ଓ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର ହେବା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ

୩) ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ନୀତିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଅନୁପାଳନ



- ହିସାବ କିତାବ ନଥକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରିବା, ବାର୍ଷିକ ଆୟବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ତାହାର ଅଢ଼ିଗ୍ କରିବା ଓ ଅଢ଼ିଗ୍ ବିବରଣୀ ବୋର୍ଡ/ପରିଷଦ ଓ ସଭ୍ୟମମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।
- ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୁକ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତଦାରଖ କରିବା ।
- କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସ୍ଥାପନ କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଯଥା; ହିସାବ କିତାବ କରିବା ଓ ନଥପତ୍ର ଲେଖିବା, ତଦାରଖ ଏବଂ ବିବରଣୀ, ଉତ୍ସାଦନ, ବିକ୍ରିବଟା, ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ମାନବ ସମ୍ପଦ ଇତ୍ୟାଦି,
- ବିଭିନ୍ନ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ସାଥୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଓ କାରବାର କରିବା ।

## ଭୂମିକା ପୃଥକୀକରଣ

ତା'ପରେ ଶ୍ରାମତୀ ଭାରତୀ ଦଶୀଙ୍କଲେ ଯେ, ଆଗରୁ ହୋଇଥିବା ଆଲୋଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ବୋର୍ଡ/ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ, ସିଇଓ/ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ଭୂମିକା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଜାଣିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହାର କାରଣ ଏହା ଜଟିଳ ଅଟେ ଓ ସମୟ ସମୟରେ ଭୂମିକା ସ୍ଵଭାବତା ନ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଫଳପ୍ରଦ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ସିଇଓ/ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭୂମିକା ପୃଥକୀକରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।



ସାରଣୀ  
ଭୂମିକାର ପୃଥକୀକରଣ



### ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କର

୧. ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନକରିବା
୨. ରଣନୀତି ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା
୩. ସାଂଗ୍ରହନିକ ନୀତି ନିର୍ଧାରଣ
୪. ସାଧାରଣ ପରିଷଦକୁ ଜଣାଇବା
୫. ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା
୬. ସିଇଓ / ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା

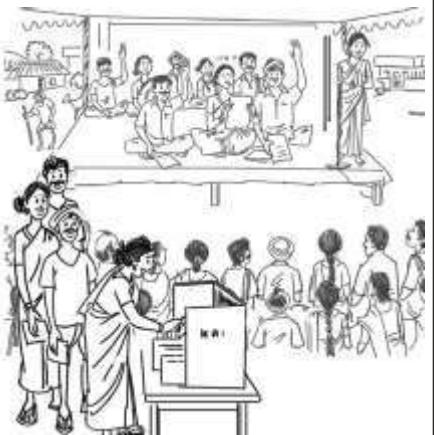
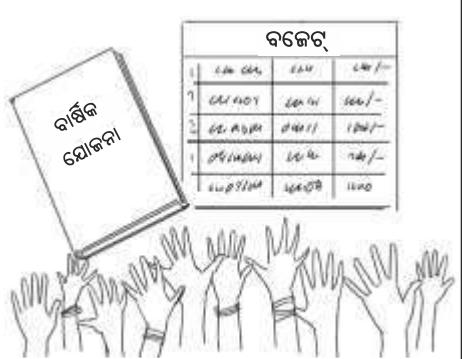
### ସିଇଓ/ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ

୧. ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
୨. କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା
୩. ସାଂଗ୍ରହନିକ ନୀତିନିୟମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା
୪. ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା
୫. ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା
୬. ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା

ସଂକଷିପ୍ତରେ, ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ନୀତିସମୂହ, ରଣନୀତି ଅନୁୟାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଓ ଯୋଜନା ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାନ୍ତି, କର୍ମଚାରୀମାନେ ବୋର୍ଡକୁ ଜଣାଇ ସେଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାନ୍ତି ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କାହାର ଦାୟିତ୍ୱ କୋଠରା ମଧ୍ୟରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (ୱ) ଦିଅ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ସଭ୍ୟ	ବୋର୍ଡ	ନିଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ
୧. ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ			
୨. ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକ ପରିଚାଳନା			
୩. ଅତ୍ରିଗରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି			

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ସଭ୍ୟ	ବୋର୍ଡ	ନିଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ																								
୪. ମତଦାନ ଦେଇ ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚିତ କରିବା																											
୫. ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ	 <table border="1" data-bbox="307 916 524 1105"> <caption>ବଜେଟ</caption> <thead> <tr> <th></th> <th>ଲକ୍ଷ</th> <th>ଶହୀଦ</th> <th>ଟଙ୍କା</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>୧</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> </tr> <tr> <td>୨</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> </tr> <tr> <td>୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> </tr> <tr> <td>୪</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> </tr> <tr> <td>୫</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> <td>୩୩୦.୬୬୩</td> </tr> </tbody> </table>		ଲକ୍ଷ	ଶହୀଦ	ଟଙ୍କା	୧	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୨	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୪	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୫	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩		
	ଲକ୍ଷ	ଶହୀଦ	ଟଙ୍କା																								
୧	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩																								
୨	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩																								
୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩																								
୪	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩																								
୫	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩	୩୩୦.୬୬୩																								
୬. ଅଭିନ୍ଦନ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀର ଅନୁମୋଦନ																											

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ସଡ଼୍ୟ	ବୋର୍ଡ	ନିଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ
୩. ବାର୍ଷିକ ଆୟବ୍ୟୟ ହିସାବର ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ 			
୪. ଆଇନଗତ ଅନୁପାଳନ 			
୫. ହିସାବ ନଥ୍ପତ୍ର ଲିଖନ ଓ ଏହାର ସୁପରିଚାଳନା 			
୬୦. ସଡ଼୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାଧନ ଯୋଗାଣ (ବିହନ,ସାର,କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ ଜ୍ଞାନକୌଣସି) 			

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ସଭ୍ୟ	ବୋର୍ଡ	ନିଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ
୧୧. ସଭ୍ୟମାନଙ୍କେର ଉତ୍ସାଦକୁ କ୍ରୟ / ସଂଗ୍ରହ କରିବା			
୧୨. ସିନ୍ଦ୍ରଓଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି			
୧୩. କୃଷକ ଉତ୍ସାଦକ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବା			

## ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆମ୍ବ-ବିଶ୍ଵେଷଣ (ନିଜକୁ ଜାଣିବା)

ଆଶା କରୁଥିବା ଭୂମିକା ଅନୁସାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ନିଜକୁ ଆକଳନ କରିବା ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଯେ, ଆମେ ଆମ ଭୂମିକାରେ କେତେ ଦୂର ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ସମ୍ପଦ । ଆମର ଉଦ୍ୟମ ଆମର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କ'ଣ ସବୁ ଆବଶ୍ୟକ ନିଷ୍ଠା କରିବା ଯାହାପଳରେ ଆମେ ଆମର ଭୂମିକାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିର୍ବାହ କରିପାରିବା ।



# ପଠନ ବିଷୟ

## ୨୦୧୩ କମ୍ପାନୀର ଆଇନ:

କମ୍ପାନୀର ସତ୍ୟମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ – ସତ୍ୟମାନେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ପରିଷଦ ଏକଳା କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ

- ୧) କଂପାନୀର ବଜେଟ୍ ଓ ବର୍ଷିକ ହିସାବ କିତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା
- ୨) ସ୍ଥାଗିତ ରଖାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ଅନୁମୋଦନ
- ୩) ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ବୋନସ ପରିମାଣ ଅନୁମୋଦନ କରିବା
- ୪) ଆଂଶଧନ ରାଶି ଅନୁମୋଦନ କରିବା
- ୫) ଅଢ଼ିଗରଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କରିବା
- ୬) ଲାଭାଂଶ ଓ ତାର ବଣ୍ଣନ ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ଘୋଷଣା କରିବା
- ୭) ସଂଗ୍ରହନର ନିୟମକାନ୍ତରେ ସଂଶୋଧନ କରିବା
- ୮) ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦିଆଯିବାକୁ ରଣ୍ଟର ପରିମାଣ ଓ ସର୍ଵସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କରିବା ୩
- ୯) ବାଇଲରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟଭାବେ ସଂରକ୍ଷିତ ଥିବା ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେବା ଅଥବା ଯେ କୌଣସି ବିଷୟ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ।

### ପରିଷଦର କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ (କମ୍ପାନୀ ଆଇନ୍ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ)

- ୧) ଆଂଶିକ ଭାଗ ପଇଁ ନିମନ୍ତେ ଦେବାକୁଥୁବା ଲାଭାଂଶୁ ନିର୍ଦ୍ଦରଶ
- ୨) ସ୍ଥରିତ ମୂଳ୍ୟର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଦରଶ ଓ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ସୁପାରିଶ;
- ୩) ନୂତନ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣକରିବା
- ୪) ସଙ୍ଗଠନ ପାଇଁ ନୀତି, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଓ ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରିରକରିବା ଓ କର୍ପୋରେଟ୍ ରଣନୀତି / ଆର୍ଥିକ ଯୋଜନାର ଅନୁମୋଦନ କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା
- ୫) ବାଇଲ ଅନୁଯାୟୀ ଉପ୍ରାଦକ କଂପାନୀର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରି ଅନ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କର ନିୟମକ୍ରମ
- ୬) ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିୟମକ୍ରମ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରି ଅନ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଉତ୍ସାହାନ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଓ ଉତ୍ସାହାନ ଜାହିର କରିବା
- ୭) ସଠିକ୍ ଭାବରେ ହିସାବ, ନଥ୍ପତ୍ର ପରିଚାଳନା, ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ହିସାବ, ଅତିଗତ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସହିତ ସଂଶୋଧନ ଉପରେ ଅତିରକ୍ତ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ରଖାଯିବ
- ୮) ଉପ୍ରାଦକ କମ୍ପାନୀ ତା'ର ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲିଥୁବା ସମୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ ବା ବିକ୍ରୟ କରିବା
- ୯) ଉପ୍ରାଦକ କମ୍ପାନୀ ତା'ର ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ତାର ପାଞ୍ଚିକୁ ବିନିଯୋଗ କରିବା ।
- ୧୦) କୌଣସି ରଣ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରାମ ଅର୍ଥ, ଉପ୍ରାଦକ କଂପାନୀର ବ୍ୟବସାୟ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ସଭ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା, ଯିଏ ନିଜେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ହୋଇ ନଥ୍ବେ ଅଥବା ତାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କୀୟ ହୋଇ ନଥ୍ବେ
- ୧୧) ବୋର୍ଡ ଏହା ବ୍ୟବୀତ ଆବଶ୍ୟକ ମୁଲେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ।

### ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଲୀର କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ( ୧୯୯୪ ମାକସ୍ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ)

୧ ) ବାଇଁ-ଲ ଅନୁସାରେ ବୋର୍ଡ ଏହି କ୍ଷମତାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବ ।

କ) ସଦସ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ ଓ ସଦସ୍ୟତାରୁ ବହିଷ୍କାର

ଘ) ଅଧିକ, ଅନ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା

ଗ) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ଅଧିକ ଓ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବାର କ୍ଷମତା

ଘ) ମୁଖ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଓ ବହିଷ୍କାର

ଡ) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ କର୍ମଚାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ତ) ନାତିନିୟମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

୧ ) ସଂଗଠନ ଓ ସତ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ

୨ ) ସମବାୟ ସମିତିରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଚାକିରି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ

ଣ) ଜିନିଷପତ୍ରକୁ ଆୟତରେ ରଖିବା ଓ ପାଣ୍ଟିର ବିନିଯୋଗ/ନିବେଶ

୪) ହିସାବପତ୍ର କିପରି ଭାବରେ ରଖିବା

୫) ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପାଣ୍ଟିର ସଂଗ୍ରହ, ବ୍ୟବହାର ଓ ବିନିଯୋଗ/ନିବେଶ

୬) ଭଦାରଣ ଓ ପରିଚାଳନାଗତ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା (MIS) ସହିତ ବୈଧାନିକ ଆୟତର ଲତ୍ୟାଦି ଦାଖଲ ଓ

୭) ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ବିଷୟ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ସମବାୟ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟଧାରାକୁ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର କରିଥାଏ ।

୯) ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ, ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ, ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଅନୁମୋଦନ ନିମନ୍ତେ ସାଧାରଣ ପରିଷଦର ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଜ) ଅଢ଼ିଟ୍, ଅନୁପାଳନ ବିବରଣୀ ବିଚାର କରି ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା

ଘ) ଅନ୍ୟ ସମବାୟରେ ସଦସ୍ୟତାର ସମାଜୀ

ଓ) ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣକରି କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ।

### ବୋର୍ଡ/ପରିଷଦର କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟସମୂହ (କମ୍ପାନୀ ଆଇନ୍ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ)

- ୧) ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ବୈଠକ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇଁ ମତଦାନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁମୋଦନ କରନ୍ତି, କୌଣସି ବିଷୟ ଯଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମିଳିତଭାବେ ଓ ବହୁତ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ, ତା'ହେଲେ ଏହି ଆଇନ୍ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବଳବତ୍ତରଥିବା ଆଇନ୍ ଅଧ୍ୟନରେ ଥିବା ଉପାଦକ କମ୍ପାନୀର ଯଦି କ୍ଷୟକ୍ଷତି ହେବ, ତା'ହେଲେ ସେମାନେ ତା'ର ଭରଣୀ କରିବେ ।
- ୨) ଉପଧାରା( ୧ )ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିନା ପକ୍ଷପାତରେ, ତା'ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆବାୟ କରିବା ଉପାଦକ କମ୍ପାନୀର ଅଧ୍ୟକାର ରହିବା ଉଚିତ ।
୩. (କ) ଉପଧାରା ( ୧ )ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଲଗଂନ କରି ଯେଉଁଠି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କିଛି ଲାଭ ପାଇଛନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଲାଭ କରିଥିବା ଅର୍ଥର ସମାନ ପରିମାଣ କ୍ଷତିଭରଣ ବାବଦରେ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।
୪. (ଖ) ଉପଧାରା ( ୧ )ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲଗଂନ କରିବା ଫଳରେ ଯେଉଁଠି ଉପାଦକ କମ୍ପାନୀର କ୍ଷୟକ୍ଷତି ହୋଇଛି, କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ସମାନ ପରିମାଣ ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହି ଆଇନ୍ ବା ଯେକୌଣସି ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଆଇନ୍ ଅଧ୍ୟନରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଉପରେ କ୍ଷତିଭରଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

### **ସଭାପତିଙ୍କ ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱସମୂହ**

- ୧) ସାଧାରଣ ବୈଠକ, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବୈଠକରେ ସଭାପତିତ୍ବ କରିବେ ଓ ବୈଠକର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀକୁ ଅନୁଧାନ କରିବେ ।
- ୨) ସର୍ବଦା ଜାଣିବା ଓ ସଚେତନ ରହିବା ଯେ, ପେଟିକା ଅନୁଯାୟୀ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଫଳପ୍ରଦ ଓ ଦକ୍ଷତାର ସହ ଚାଲୁଅଛି ଓ ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଅଛି ।
- ୩) ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଓ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବୈଠକରେ ସୁଚିତ୍ତ ନିଷ୍ଠା ଅନୁସାରେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କାମ କରିବା ।
- ୪) ବୋର୍ଡର ବୈଠକରେ ନିଆୟାଇଥିବା ନିଷ୍ଠାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା
- ୫) କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖିବା ସହ ଆଇନକାନୁମ୍ବରେ ଅନୁଯାଳିନ୍ କରିବା
- ୬) କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା
- ୭) କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା
- ୮) ବିଭିନ୍ନ ବାହ୍ୟ ପ୍ରରରେ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ବ କରିବା
- ୯) କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନରେ କାମକରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଓ ରକ୍ଷଣଶାଳଭାବେ ତାର ଯନ୍ତ୍ର ନେବା
- ୧୦) ସଭ୍ୟ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମସ୍ୟା, ଅଭିଯୋଗ ସଂପାଦକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାଣିବା ଓ ସମାଧାନ କରିବା, ନିଷ୍ଠା ଅନୁସାରେ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା
- ୧୧) କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ହିତକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବା ସହିତ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ସ୍ଥାନ୍ୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ।

### ସଂପାଦକଙ୍କ ଭୂମିକା ଓ ଦାୟିତ୍ୱସମୂହ

- ୧) କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ସମସ୍ତ ରସିଦ, ଉପାଦେୟ ନଥୁପତ୍ର, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ, ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦିରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ କରିବା।
- ୨) କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସାଧାରଣ ଓ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବୈଠକ, ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି, ଉପ-କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟିର ସଭା ଡାକିବା ଓ ସଙ୍ଗଠିତ କରିବା । ସବୁ ସଭାରେ ଯୋଗଦାନ କରିବା, ସଭାର ଉପଲ୍ବନ୍ଧ ରଖିବା, ସଭାର ବିବରଣୀ ଲେଖିବା ଓ ଏଥରେ ସଭାପତିଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ କରାଇବା ଓ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇବା, ସଭାରେ ନିଆୟାଇଥିବା ନିଷ୍ଠତି ସବୁର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା।
- ୩) ଆଇନ ଅନୁମୋଦିତ ନାଟି ଗୁଡ଼ିକୁ ତଦାରଖ କରିବା ଓ ସମୟାନ୍ତ୍ୟାଯୀ ଆଇନକାନୁନ୍ର ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
- ୪) କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସଭ୍ୟ, ବୈଧାନିକ ଓ ନିୟମାଙ୍କ କର୍ତ୍ତ୍ତପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସବୁ ତଥ୍ୟକୁ ଏକାଠି କରି ପ୍ରଦାନ କରିବା।
- ୫) କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନ ସବୁ କାରବାରରେ ଏହାର ହିତକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ।

### ସିଲ୍‌ଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ (କମ୍ପାନୀ ଆଇନ୍ ୨୦୧୩ ଅନୁଯାୟୀ)

- ୧) ଜଣେ ପ୍ରଶାସକ ହିସାବରେ ଉତ୍ସାଦକ କଂପାନୀର, ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ସହ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ କରିବା।
- ୨) ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମାଖାତା ଚଳାଇବା ଅଥବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଧିକୃତ କରିବା, ଯାହା ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ଚଳାଇବାକୁ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ବା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଥାଏ ।
- ୩) ଉତ୍ସାଦକ କଂପାନୀର ଅର୍ଥ ଓ ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ନିରାପଦ ଭାବରେ ରଖିବା ପାଇଁ ବନ୍ଦୋବନ୍ଦ କରିବା ।
- ୪) ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ଓ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍ସାଦକ ସମସ୍ତ ଉପାଦେୟ ନିର୍ମାଣରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବା।
- ୫) ସଠିକ୍ ଭାବରେ ହିସାବ ବହି ଲେଖିବା, ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଅତିରି ଓ ଅତିରି ବିବରଣୀ ପରିଷଦର ସର୍ବ୍ୟ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ସମ୍ମୁଖୀରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ।
- ୬) ଉତ୍ସାଦକ କଂପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟାନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା।
- ୭) ବୋର୍ଡର କ୍ଷମତା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ ଦେବା
- ୮) ପରିଷଦକୁ ସାଂଗଠନିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ରଣନୀତି, ଯୋଜନା, ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସହଯୋଗ କରିବା
- ୯) ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଓ ଚାଲୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବୈଧାନିକ ଓ ନିୟମାଙ୍କ ବିଷୟରେ ବୋର୍ଡକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଏବଂ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ହିସାବର ହୋଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ସେହିପରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଦନ କରିବା ଓ କ୍ଷମତାର ସହୂପଯୋଗ କରିବା
- ୧୦) ଯେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାର ବ୍ୟବହାର କରିବା।

## କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶେଷ ମୂଲ୍ୟାଯନ

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଶେଷରେ ଉପନୀତ ହେଲୁ ଯେ, କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର “ଗଠନତାଞ୍ଚା ଓ ରୂପରେଖା” ମନେପକାଇବା ଏବଂ ସଂଗଠନର ବିଷୟ ଆରମ୍ଭରେ କେତୋଟି ମୌଳିକ ପ୍ରଶ୍ନର ଭଲ ଉଭର ପାରମ୍ପରିକ ମୂଲ୍ୟାଯନରେ ଦେଇଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶେଷ ମୂଲ୍ୟାଯନରେ ଆମେ ନିଜକୁ ମାପିବା - ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକା ପଢ଼ି କେତେ ଅଧିକ ବୁଝିଛେ, ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରୁ ଶିଖିଥିବା କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ଦେବା -

୧) ସାଧାରଣ ପରିଷଦର କ୍ଷମତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୨) କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର କିଏ ସେବା ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୩) କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କ ଅସୁରିଧାଜନକ ଦାୟିତ୍ୱରୁ କ'ଣ ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

୪) ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ସିଇଓଙ୍କ ଭୂମିକା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କ'ଣ ?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

## ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରୁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା ଏବଂ ରୂପରେଖ

ଆସନ୍ତୁ, କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗ୍ରହନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଗଠନଭାଞ୍ଚା ଏବଂ ରୂପରେଖ ଏହି ଶିକ୍ଷଣ ପେଟିକାରୁ କ'ଣ ଶିଖିଲେ,  
ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ ଲେଖିବା ।

## ଚିପ୍ତଣୀ

# ସିଇଓ/ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଭୂମିକା

କୃଷକ ଉପାଦକ ସଙ୍ଗଠନର  
ବୋର୍ଡ ନିର୍ବିଶ୍ଵାକମାନଙ୍କା  
ପାଞ୍ଜଗେ ଦାର୍ତ୍ତିତ୍ତ ଓ ପୁର୍ବ ଉତ୍ତରଦାସୀ



ବୋର୍ଡ/ପରିଷଦ ନିର୍ବିଶ୍ଵାକମାନଙ୍କର  
କୃଷକଧାନରେ ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କ  
ସେବା ଯୋଗାଇବା



ସାଙ୍ଗଠିତ କ୍ୟାବସ୍ଥା ଏବଂ  
ବୀତିକିମ୍ବା ଅନୁସାରେ  
ଅନୁପାନନ



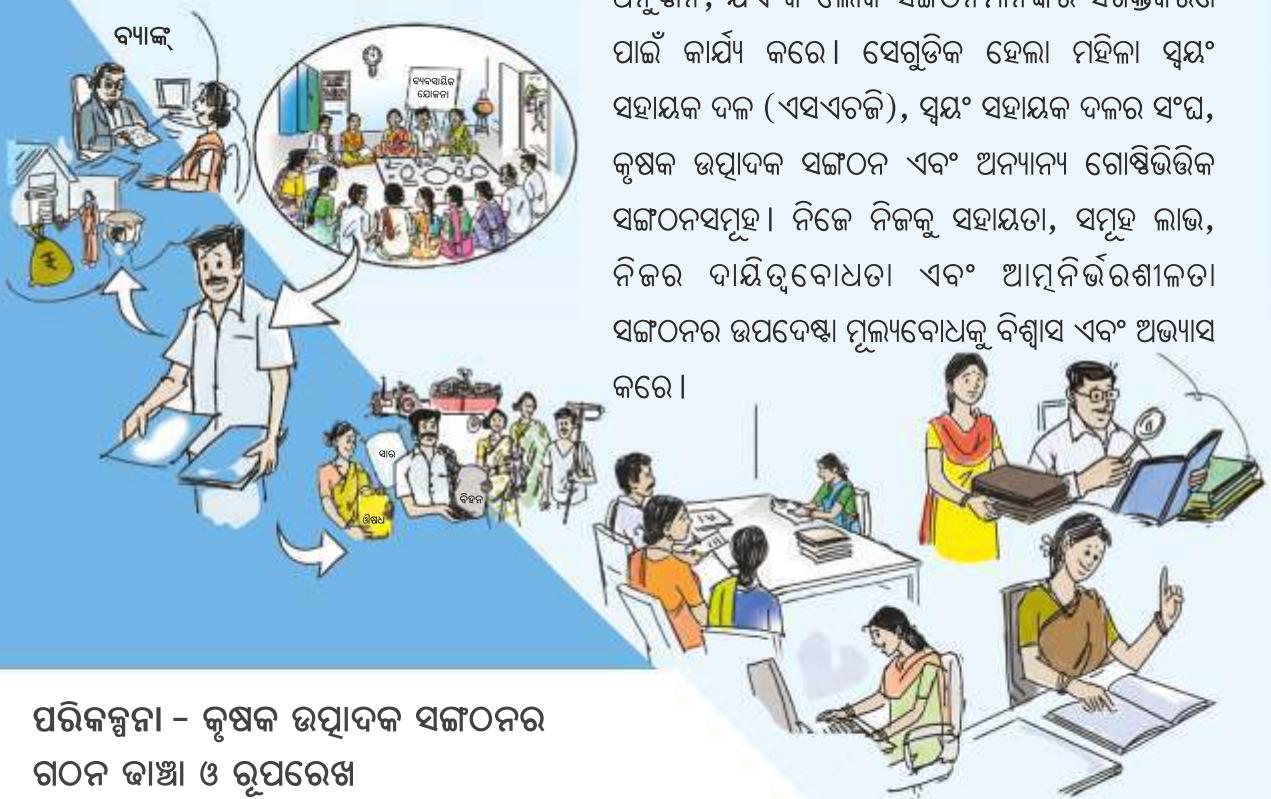
- ବୋର୍ଡ ପରିଷଦରୁ ନାମ, ଗଣେଶ୍ବର, ଯୋଗବ, କାନ୍ତିମହିମ  
ପ୍ରସ୍ତରର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନର୍ତ୍ତନା ।
- କେତେ ପରିଷଦ ଲେଖନ, ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ଲେଖନ, ମୁଦ୍ରପତ  
ଲେଖନ, ଡେଟ, ବର୍ତ୍ତିକା ଆମ୍ବର ଦାର୍ତ୍ତିତ୍ତ ପ୍ରକାର ଦ୍ୱାରା ଉପରେକ୍ଷିତ  
ରହିଛନ୍ତି ।
- କେତେ କଥା ସହାଯ୍ୟ ସହାଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୀତିକିମ୍ବା ଅନୁପାନ  
ଅନୁପାନ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କରିବା ଉପରେ କରିବ ।
- ବୋର୍ଡ : ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ପାଇଁ ଯାଇଥିବା ଏକମର୍ତ୍ତି ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟମୁକ୍ତିରୁ  
ରହିବା ରହିବ ।

- ବୃକ୍ଷତ ରହୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗଠନର ବୀତିକି ଏବଂ କୃଷମାନ  
ଉପରେ କାମନା କରିବା ଏବଂ କାନ୍ତିମହିମ ପ୍ରସ୍ତର  
ଏବଂ କାନ୍ତିମହିମ କରିବା ।
- ବୋର୍ଡରୁ କିମ୍ବା କାମନା କରିବା ଏବଂ କାନ୍ତିମହିମ  
ଉପରେ କାମନା କରିବା ।
- ବୃକ୍ଷତ ରହୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗଠନ ଏବଂ କାମନା କରିବା ।
- ବୃକ୍ଷତ ରହୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗଠନ ଏବଂ କାମନା କରିବା ।
- ବୃକ୍ଷତ ରହୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗଠନ ଏବଂ କାମନା କରିବା ।

- ଉଦ୍‌ଦେଶ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟ ଉପରେ କାମନା କରିବା, ବୀତିକି  
ଏ ଯାତ୍ରାରେ ବିବରଣୀ ପଢ଼ିବା ଏବଂ ତଥାର ଅଧିକ ବର୍ତ୍ତିକା ଓ ଅନ୍ତିମ  
ବିଭିନ୍ନ ବୋର୍ଡ : ପରିଷଦ ଏ ଏକମାନବକର ଏବଂ ଗଣ  
ବିଭିନ୍ନରେ ଉପରେ ପାଇଁ କରିବା ।
- ବେଳେ କିମ୍ବା କୃଷମାନ କାମନା କରିବା ଏବଂ କାମନା  
ଏବଂ କାମନା କରିବା ।
- ଦୂରତ ରହୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗଠନ ଏକମାନ କାମନା କରିବା  
କାମନା କରିବା ଏବଂ କାମନା କରିବା ଏବଂ କାମନା  
କାମନା କରିବା ଏବଂ କାମନା କରିବା, କାମନା  
କାମନା କରିବା ଏବଂ କାମନା କରିବା ।
- କାମନା ସହାଯ୍ୟ ସହାଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାମନା କରିବା ।



## ଏପିମାସ ସମ୍ପର୍କରେ



### ପରିକଳ୍ପନା - କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନର ଗଠନ ଭାଞ୍ଚା ଓ ରୂପରେଖା

କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ କେନ୍ଦ୍ର ହେଉଛି ଏପିମାସ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେସ୍‌ରୁହିତ ଏକ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ ଏବଂ ପୋଷଣ ସହାୟତା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ତଥା ସହାୟତା ସଂସ୍ଥାର ସହଭାଗିତାରେ ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଏବଂ ସ୍ଥାଯୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ବିକାଶ କରିବା । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ତଥା ମଜବୁତ କରିବା ପାଇଁ ଯେପରିକି ଦର୍ଶନ, ଆଇନଗତ ନିୟମ, ପରିଚାଳନା, ଶାସନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଉତ୍ସାହକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟବସାୟିକ ବିକାଶ ସେବା ଯେପରିକି ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା, ଆର୍ଥିକ ସମାଜୀଯ, ବିପଣନ ଏବଂ କୃଷକ ଉତ୍ସାହକ ସଙ୍ଗଠନ ବ୍ୟବସାୟରେ ସମ୍ବାଦନା ବିକାଶରେ ବୈଷ୍ଣୋକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ସହାୟତା



ଅନୁବାଦ



ପ୍ରକାଶନ

